

CENA PRENUMERATY.

Lodzi miesięcznie mk. 40,— kwartalnie mk. 120,— dla robotników miesięcznie mk. 32,—
Za odosłenie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
Na prowincji miesięcznie mk. 45,— kwartalnie mk. 135,—
Za granicę miesięcznie marek 60,—

Numer pojedynczy 2 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 2 marki

CENY OGŁOSZEN:

Miejscowe.

Zwyczajnej mk. 2.50 za wiersz petitowy jednołamowy (str. 7 lamów).
Drobnej 40 fen. za wyraz, najmniejszej mk. 4.— Dla poszukujących pracy 30 fen. za wyraz. **Nadstawiane** przed tekstem mk. 7.— w tekście mk. 8.— po tekście mk. 4.— za wiersz petitowy jednołamowy (str. 5 lamów).
Nekrologii mk. 2.50 za wiersz petitowy (strona 5 lamów). **Komunikaty** mk. 3.50 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajnej mk. 3.—, drobnej 55 fen. **Nadstawiane** przed tekstem mk. 8.— w tekście mk. 10.—, za tekstem mk. 5.—
nekrologii mk. 4.—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwały zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr kolski
Dzielnia 18.
Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

W srode 14 b. m. dana będzie aktualna nowość Z. Wójcickiej-Chywickiej p. t.

Jeszcze wczoraj.

W czwartek po raz 8
Wyzwolenie
dramat narodowy w 3 aktach
St. Wyspiańskiego

Teatr SCALA

Dyr. Skuperman
Dochód cały i wpływy kasowe będą zamienione na świadectwa Pożyczki.

Czysty zysk przeznaczony w świadectwach Pożyczki na CZERWONY KRZYŻ.

Ar. sc. cały personel, orkiestra i wszelkie inne wydatki będą wypłacone w świadectwach Poż. Państw.

Sobota 18, Niedziela 19 b. m. **2** wieczory artystyczne Dwa gościnne występy artystów scen warszawskich

Dyrektor Opery Warsz.
Sergiusz Metaxian
(baryton)

REDEŃ
(król śmiechu)

Lola Patroni
(lubiona subretka)

Zofja Bonecka
(śpiewaczka operowa)

Wisnowska
(monologistka, recytat.)

Redenowa
(kniepciska)

Wielki Balet Jabłońska, Piskorska, duet Cesarskich i wiele innych.

Teatr, i Koncert Tańce i śpiewy: Humor, Satyra
Bilety nabywać można w cukierni W-go Gostomskiego od 11-2 i od 5-8 w.

Przed uwolnieniem Małopolski.

WARSZAWA (tel. wł.) 14 września.

Wczoraj wojska naszej trzeciej armji zajęły Kowel, biorąc z górą 5000 jeńców, 40 armat i wielką ilość karabinów maszynowych, kilkadziesiąt pociągów

(w tem dwa pancerne), aeroplany i niezliczony materiał wojenny.

Rozpoczęta w tym punkcie akcja ofenzywna ma na celu oczyszczenie z bolszewików całej Galicji Wschodniej.

14 września 1920 r.

Na terenie północnym Litwini znowu zdradziecko napadli na nasze oddziały w okolicy Sejn i w samym mieście.

Stało się to w chwili, kiedy rząd litewski wyraża zgodę na obsadzenie przez Polskę Suwałszczyzny po linję Cursona, kiedy chce z nami dojść na drodze pokojowej do porozumienia. Wskazuje to na uboczne wpływy, jakim podlega dowództwo wojsk litewskich, lub też na przejęcie przez tarybę systemu postępowania od bolszewików i Niemców, systemu, opartego na obłudzie i zdradzie.

Pozatem komunikat wzmiankuje o sukcesach na wschód od Kobrynia. Ale najważniejszą wiadomość otrzymujemy z frontu południowego, która zdaje się wskazywać na generalny ruch ofenzywny, zmierzający do oczyszczenia całej Małopolski Wschodniej z hord nieprzyjaciela.

Wielkie zwycięstwo, odniesione pod Włodzimierzem Wołyńskim i Kowlem otwiera nam drogę ku południowemu wschodowi, skutkiem czego niewątpliwie będzie zaatakowanie wojsk czerwonych, działających w rejonie na wschód od Lwowa, zaatakowanie ich od tyłu i zmuszenie do gwałtownego odwrotu.

Prawdopodobnie najbliższe już dni przyniosą nam radosną wieść o uwolnieniu reszty terenów polskich z pod jarzma bolszewickiego, z pod tyranji czerezwycyzajek.

Nowe to zwycięstwo i jego skutki będą jednym więcej jeszcze atutem w rękach naszej delegacji pokojowej, jadącej petraktować z przedstawicielami rządu sowieckiego.

W przededniu wznowienia rokowań.

Delegacja rządu sowieckiego stanęła już w Rydze. Wyjeżdża tam również delegacja polska i zapewne w przeciągu dni dwóch spotka się na gruncie stolicy państwa łotewskiego z przedstawicielstwem Rosji bolszewickiej.

Wznowienie rokowań nastąpi może jeszcze przed końcem bieżącego tygodnia.

Sprawa więc przedstawia się zupełnie wyraźnie: стоимy wobec ważnych, najważniejszych może decyzji, jakie Polska kiedykolwiek bądź powziąć miała.

Patrzy na nas cały świat; a i naród polski cały z na-

preżeniem oczekuje wyniku rokowań.

Gra idzie o wielką stawkę — zarówno dla Polski, jak i dla świata. Wszak mamy układać się z ludźmi, którzy nie chcą i nie umieją pogodzić się z istniejącym na świecie porządkiem rzeczy, z ludźmi, którzy pragnęliby ustroj świata przewrócić — że się tak wyrazimy — do góry nogami.

Wię o szczeroci z ich strony nie może być mowy.

I to musimy sobie uprzytomnić, doskonale uświadomić. Zasiadamy do narad w rozmaitych rolach: nasza delegacja jedzie ze szczerem pragnieniem zakończenia krwi rozlewów, bo taką jest wola narodu polskiego i takim jest życzenie rządu naszego; bol-

szewicy natomiast pozorują pragnienie pokoju, gdyż zmuszają ich do tego warunki, w jakich się znaleźli, gdyż — zdaje się uważają — jedyny sposób utrzymania się na powierzchni wobec kompletnego wyczerpania pod względem militarnym.

I pod tym więc względem — pod względem militarnym w rozmaitych występujemy rolach: Rosja sowiecka, z dwu stron naciskana, robi całkowicie bokami, Polska zaś — jak zapewniają nasze sfery wojskowe — dzisiaj znowu zdolna jest do prowadzenia dalszej akcji wojennej i to z całą pewnością zwycięstwa.

Powiedzieć więc możemy śmiało, iż wszelkie atuty są w naszych rękach: jedziemy do stolicy Łotwy zawierać po-

kój, ale nie za wszelką cenę, gdyż do takiego pokoju nie nas nie zmusza; jedziemy — słowem — jako zwycięscy, dobrowolnie wyciągając rękę do zgody.

Pod innemi zgoła anspejami rozpocząć może dziś debaty nasza delegacja, niż to miało miejsce przy debatach mińskich.

I to właśnie winna i musi wykorzystać w całej pełni. A przede wszystkim oprzeć się na dwóch podstawowych atutach: jeden — to stan bohaterkiej armji naszej, która nie straciła chęci do walki i wiary w zwycięstwo i jest tak dziś silna, iż potrafi po zwycięstwo całkowite w każdej chwili sięgnąć; a drugi — to wyciągnięcie do nas ręki o pomoc, a raczej o przymierze,

przez rząd gen. Wrangla, którego armja ochotniczo dotychczas nie przestała gnębić bolszewików, zadając im klęskę za klęską.

Nie ulega kwestji, iż — jak podkreślaliśmy już w poprzednich naszych artykułach — rząd sowieński dąży do pokoju z Polską, ponieważ nie może dać sobie rady z wojną na dwa fronty; nie ulega również kwestji, że, stając do rokuwań, ma on jedynie na celu grę na zwłokę i chęć zorganizowania się wewnętrznego do

nowej walki. I to także musi mieć rząd polski na uwadze: musi pamiętać przy zawieraniu umowy pokojowej nie tylko o korzyściach dla Polski na chwilę bieżącą, ale o korzyściach na dalszą metę; musi postawić sobie warunki takie, które upewnią nas, iż wolni będziemy w przyszłości od zakusów wojującego komunizmu moskiewskiego na prawo wywierania wpływu na wewnętrzny nasz ustroć państwa; i musi zażądać gwaran-

cji, iż Rosja przestanie być rozsądnikiem anarchji i skrajnego despotyzmu, gdyż bez tego nie do pomyślenia jest pokój ogólny.

Wielka odpowiedzialność i zadanie obryzmie ciąży na barkach rządu naszego i naszej delegacji pokojowej.

Nie chcemy wątpić ani przez chwilę, iż zdają sobie one z tego sprawę i postarają się godnie odpowiedzieć zaufaniu, jakim naród polski czynnikom te obdarzył.

Niemcy planują nowe gwałty na Górnym Śląsku.

Bytom, 13 września (PAT) — Poseł Korfanty, jako komisarz plebiscytowy, wydał odezwę do ludności Górnego Śląska, w której wskazuje na to, że Niemcy rozszerzają fałszywe pogłoski, jakoby w czasie od 16 do 18 b. m. miało wybuchnąć na Górnym Śląsku nowe powstanie oraz strajk generalny. Odezwa wyjaśnia, że pogłoski te są nieprawdziwe i pochodzą najprawdopodobniej ze strony tych samych czynników prowokatorskich, które wywołały wypadki w dniu 17 i 18 sierpnia. Poseł Korfanty wzywa ludność do zachowania spokoju i rozwagi oraz wyłączenia wszelkich sił dla utrzymania porządku. Polskie organizacje robotnicze wydały od siebie odezwę do robotników polskich, aby nie brali udziału w strajku, który przynajmniej wywołałby w najbliższych dniach i aby prowokatorów i agitatorów strajkowych oddawali w ręce władz koalicyjnych.

dnia zamieszczą bombastyczne artykuły o tem, że na Górnym Śląsku wybuchło nowe powstanie polskie. Jako dowód podaje zająście w Szopienicach w dniu 11 b. m. Zająście to przedstawia się następująco: Kiedy wojska francuskie po zniesieniu stanu oblężenia w powiecie katowickim miały opuścić gminę szopienicką, a służbę bezpieczeństwa miała objąć nowa policja plebiscytowa, która nie była jeszcze w połowie złożoną z Polaków, tylko z samych Niemców, ludność polska na odgłos dzwonnów i syren zebrała się na przynajmniej miejscu i nie chciała zgodzić się na policję, złożoną z samych członków Sicherheitswehry i prosiła wojska francuskie, by nie opuszczały gminy ze względu na mogące wyniknąć niepokoje władze koalicyjne pozostawiły wojska w Szopienicach, co w istocie przyczyniło się do utrzymania spokoju.

Bytom, 13 września (PAT) — Prasa niemiecka na Górnym Śląsku i w Rzeszy od kilku

Wiadomości o powstaniu polskim obliczone są na zamaskowanie nowych zbrodniczych zamachów, planowanych przez Niemców.

Akcja wojsk polskich

WARSZAWA 14 września (PAT.) — Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 14 września:

Oddziały bolszewickie, które zdołały przedrzeć się w rejonie Rohatyna, zostały wstrzymane na linii rzeki Swirz. Na reszcie frontu w Małopolsce spokój.

W rejonie Sokala oddziały nasze sforsowały Bug i po ostrych walkach, zadając ciężkie straty nieprzyjacielowi, dotarły do Tartakowa, który został obsadzony.

Dywizje nasze, posuwające się w walkach z konną armją Budienego, zajęły Włodzimierz Wołyński.

Dnia 13 b. m. o godzinie 10 rano Kowel został zajęty przez oddziały naszej piechoty, przyczem wzięto 3 tysiące jeńców, 36 armat, dwa pociągi i bardzo dużą ilość materiałów wojennych. Do tego sukcesu dopomogła grupa samochodów pancernych, pod dowództwem majora Bochenka, który w niezwykle brawurowy sposób, jadąc od północy szosą brzeską, po ciężkiej walce zdołał opanować dnia 12 b. m. pod wieczór dworzec kolejowy, uniemożliwiając wszelką ewakuację.

W rejonie Brześcia większych walk nie było. Na północ od Kobrynia przy szosie prużańskiej nieprzyjaciel stawiał zacietę opór, dostawszy się jednak pod ojeń krzyżowy, poniósł bardzo ciężkie straty w zabitych i zostawił w naszym ręku 200 jeńców.

Na reszcie frontu aż po Suwalszczyznę lokalne walki o przebiegu dla nas po-myślnym.

Wczoraj o godz. 9 rano Litwini, mimo zapowiedziane go przez nich zawieszenia broni zaatakowali zniecka nasz oddział w Sejnach, wyparli go i posuwają się dalej w kierunku południowo-zachodnim.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

Układy polsko-litewskie.

WARSZAWA, 14 września (tel. wł.). Rząd litewski zmienił całkowicie swoje stanowisko w sprawie zatargu polsko-litewskiego. Zgodził się mianowicie na linię Cursona i przyjął propozycję polską, co do rokowań w Kalwarji. Jest to równoznaczne z przyjęciem żądań, jakie Polska postawi.

We wtorek w Kalwarji rozpoczynają się układy polsko-litewskie. Ze strony polskiej biorą udział, Łukasiewicz i Arciszewski z ramienia Minist. Spr. Zagr., pułkownik Mackiewicz i kapitał. Romer z ramienia wojskowości.

Wynik konferencji w Aix les Bains.

Stosunek Francji i Włoch do sowieków. — Stanowisko tych państw wobec Polski.

Aix les Bains, 13 września. (PAT) — Po konferencji Millerand oświadczył dziennikarzom, że narady były prowadzone w duchu serdecznym. Stwierdzono zgodną, że przy-mierze angielsko-francusko-włoskie jest warunkiem nie-odwrotnym dla utrzymania pokoju świata.

W sprawie Rosji sowieckiej Millerand zwrócił uwagę, że 8 miesięcy temu, a więc przed objęciem przez niego stanowiska prezydenta, sprzymierzeni postanowili wznowić stosunki handlowe z Rosją sowiecką. Stwierdza, że jedynym artykułem wywozowym Rosji sowieckiej jest propaganda, a takiego importu Francja bynajmniej sobie nie życzy.

litti oświadczył, że bynajmniej nie ma zamiaru uznania formalnie rządu sowieckiego, jednakże rząd włoski przyjmie misję Worowskiego.

Aix les Bains, 13 września. (PAT) — W sprawozdaniu konferencji powiedziano, że rząd włoski i francuski, uznając wzajemną swobodę działania w stosunku do rządu sowieków, godzą się na podjęcie stosunków handlowych z Rosją.

Aix les Bains, 13 września. (PAT) — Na podstawie deklaracji wspólnej o wyniku pracy, dokonanej przez Giolitti i Milleranda, na konferencji, można stwierdzić, że obaj prezydenci wymienili zdania w duchu serdecznej przyjaźni i byli nader szczęśliwi z powodu zgodności zapatrywań.

Giolitti i Millerand uznali wolność i niezawisłość Polski. Zabezpieczenie jej w granicach etnograficznych przeciwno jakimkolwiek napadom jest celem, do którego oboje rządów, przekonane, że szlachetny naród polski przy stawianiu warunków sowiekom okaże w zwycięstwie tyle umiarkowania i szacunku dla zasady wolności ludów, ile okazał stanowczość w obronie swej wolności. W ten sposób Polska poprze stanowisko mocarstw, które z radością powitały jej zwycięstwo.

Ljon, 14 września. (PAT.) — Giolitti opuści w czwartek Aix les Bains.

Wyjazd polskiej delegacji do Rygi.

Warszawa, (tel. wł.) 14-go września. We wtorek wieczór wyjechała polska delegacja pokojowa do Gdańska. Przewodniczący delegacji wice-minister Dąbski i gen. Kułiński.

Traktat litewsko-sowiecki.

Moskwa, 14 września (PAT) Wied. BK. podaje: „Izwestia“ donoszą na podstawie informacji członka rosyjskiej delegacji Korszencewa, że najważniejsze prace na konferencji finlandzko-rosyjskiej są już załatwione. Także kwestie terytorjalne zostały uregulowane. Rosja zrzekła się na korzyść Finlandji Pieczengji aby ułatwić Finlandji dostęp do morza Łodowatego. W każdym razie Rosja ma prawo transita przez to terytorjum. Finlandja natomiast odstąpiła Rosji część wschodniej Karelii. Podpisanie traktatu nastąpi niebawem.

Premjer włoski Giolitti u prezydenta Milleranda.

Warszawa, 14 września (tel. wł.). Premjer włoski Giolitti konferował z francuskim prezydentem Millerandem, któremu między innymi oświadczył, że utrzymanie przy-mierza Anglo-Włosko-Francuskiego jest koniecznym warunkiem pokoju wszechświatowego.

Giolitti mówiąc o Polsce, zaznaczył, że należy dążyć do skończenia wojny, przyczem doradza Polsce umiarkowanie. Do Sowiatów w ententa powiodło się względami polityki wewnętrznej, jednakże nikt nie myśli o zawieraniu z dzisiejszą Rosją stosunków politycznych. Co do stosunków handlowych, to przykład Włoch, którym Rosja dostarczyła 4000 tonn zboża, prowadząc jednocześnie agitację komunistyczną, świadczy najlepiej, że rząd sowiecki ma na celu nie tylko stosunki handlowe.

Powstanie przeciw sowiekom na Ukrainie.

Berlin, 14 września (PAT) — „Telegraphen Compant“ podaje: Ukraińskie biuro prasowe donosi z Moskwy, że powstanie chłopskie na Ukrainie coraz bardziej się rozszerza. Około 10 tysięcy uzbrojonych chłopów wystąpiło przeciw rządowi sowieków. Kijów i Harków są dla bolszewików stracone.

Wydalenie obywateli litewskich.

Kopenhaga, 14 września (P. A. T.) Wied. BK. donosi: „Berlińskie Tidende“ dowiaduje się z Kowna, że masowe wydalenie obywateli litewskich z Litwy doprowadziło do tego, że litewski minister spraw zagr. wystosował notę doradczą litewskiego w której domaga się natychmiastowego zawarcia porozumienia regulującego wzajemne prawa obywateli litewskich i litewskich w obu państwach.

Flota francuska międzynarodowi w Niemczech.

Berlin, 13 września (PAT.) — Wczorajsza konferencja krajowa partji niezawisłych socjalistów po dłuższej dyskusji uchwalila 44 głosami przeciw 28 wnioskowi zarządu, odrzucając warunki rosyjskie, dotyczące przystąpienia do trzeciej międzynarodówki.

Okręty wojenne wyjechały z Gdańska.

Nauen, 14 września. (PAT.) — Demonstracja floty w porcie gdańskim zakończyła się. 14 okrętów wojennych opuściło port gdański z wyjątkiem jednego angielskiego kontrtorpedowca.

Sowiecka delegacja robotnicza opuściła Norwegię.

Berlin, 13 września. (PAT.) Z Christjani donoszą, że rosyjska delegacja związków robotniczych musiała opuścić Norwegię i wyjechała do Rosji.

Paryż, 12 września (PAT) — W „Echo de Paris“ Gio-

Rozruchy w Petersburgu.

GDANSK, 14 września. (PAT.). Pisma tutejsze podają za dziennikami fińskimi wiadomość o wybuchu poważnych rozruchach w Petersburgu. Sześciu komisarzy sowieckich utopiono w Newie, a wielu innych zamordowano.

Skutki przymierza sowiecko-litewskiego.

Koenigswusterhausen 13 września (PAT) Radio „Telegraphen Union“ donosi pod datą 13 b.m. z Kowna, że w Wilnie stwierdzono około 50 wypadków cholery azjatyckiej. Poczyniono wszelkie kroki, aby powstrzymać rozszerzenie się zarazy.

Delegacja sowiecka już jest w Rydze.

Ryga, 14 września. (PAT.) Rosyjska delegacja pokojowa przybyła tu wczoraj.

Ratyfikacja pokoju lotewsko-sowieckiego.

Ryga, 14 września. (PAT.) Konstytuanta lotewska ratyfikowała traktat pokojowy rosyjsko-lotewski ogromną większością głosów.

Traktat angielsko-estoński.

Rewel, 14 września PAT. — Radio. Zawarto angielsko-estoński traktat handlowy. Jest to pierwszy traktat handlowy jaki Estonia zawarła z obcym mocarstwem.

Reforma rolna na Łotwie.

Ryga, 14 września PAT. — Radio. Konstytuanta lotewska uchwaliła nieznacznie większością głosów zgodnie z projektem związku włościańskiego, że właściciele wywłaszczonych posiadłości będą mieli prawo do władania taką ilością ziemi, jaką posiada przeciętny włościanin lotewski.

Głód w Chinach.

Waszyngton, 13 września PAT. Radio. Nadchodzą tu wiadomości z Szanghaju, że w północnych prowincjach Chin grozi 30 milionom ludności śmierć głodowa, gdyż z powodu posuchy zebrano zaledwie 8 proc. zwykłych zbiorów.

BARONOWA ORCZY.

Prawdziwa kobieta.

(Przekład z angielskiego).
(Ciąg dalszy)

Luk nie drgnął, nie mrugnął okiem; setki oczu zwrócone były ku niemu, nikt jednak nie dostrzegł najmniejszego ruchu, głos dzwijał jasno, spokojnie.

— Bardzo dobrze, to już będzie dosyć — grzecznie mówi przewodniczący.

Cóż było więcej do powiedzenia? Zakrwawiona laska mówiła więcej, niż ludzie powiedzieć mogli. Luk odszedł niezwruszony, usiadł przy panu Dobsonie, odpowiedział na zadane przez niego szeptem pytania, skrzyżował ręce na pierś; pochylał głowę i zamknął oczy. Wydawał się trochę znudzony, ale zawsze spokojny, chociaż portjer stwierdzał, że tę laskę podawał mu na wyjściu z klubu, chociaż i policja dorzucała swe zeznania

Gdź i Gdańsk.

Gdańsk, 14 września. (PAT.) Do Gdańska przybyła delegacja łódzka celem omówienia z gdańskimi organizacjami robotniczymi spraw ekonomicznych i stosunków handlowych łódzko-gdańskich.

Nowy wódz armii czerwonej w Azji.

London, 14 września. (PAT.) Hap. „Daily Telegraph“ donosi, że Lenin mianował Enwera-paszę generalissimusem armii czerwonej, przeznaczonej do akcji na Wschodzie.

Zwycięstwa gen. Wrangla.

London, 14 września. (PAT.) Biuro Reutersa donosi pod datą 13. Komunikat sztabu generała Wrangla donosi o zwycięstwach walcach pod miejscowością Pologi w okolicy Ekaterynosiawia. W ręce wojsk gen. Wrangla wpadła cała brygada sowiecka ze sztabem i taborami.

Bojkot Polski.

Berlin, 14 września. (PAT.). Radio. „Telegraphen Union“ donosi z Pragi: Kolejarze czescy uchwaliли rozpocząć całkowity bojkot Polski i wezwali kolejarzy państw sąsiednich do przyłączenia się do tego bojkotu.

O handel przedmiotami zbytku.

Warszawa, 14-go września. (PAT.). Min. skarbu zwraca uwagę kół przemysłowych i handlowych, że dnia 21 września r. b. wejdzie w życie ustawa z 16 lipca 20 roku o opłacie stempłowej od sprzedaży przedmiotów zbytku, która nakłada na osoby zajmujące się zawodowo i samodzielnie sprzedażą przedmiotów zbytku, wymienionych w spisie, obowiązek dokonania pewnych czynności, związanych z uiszczeniem powyższej opłaty. W szczególności obowiązane są osoby wyżej wskazane podać władzy skarbowej pierwszej instancji administracyjnej, w którym okręgu wykonują sprzedaż, swoje imię i nazwisko (firmę i adres), tudzież rodzaj sprzedawanych przedmiotów zbytku, nadto założyć księgę sprzedaży i t. d. Osoby, winne niedopełnienia powyższego doniesienia lub nieprowadzenia ksiąg sprzedaży, ulegają karom, wskazanym w artykule 17 i 18-ym ustawy.

Rycerze hakaty.

Kwidzińska „Gazeta Polska“ podaje następujące oświetlenie działalności prasy, nauczycielstwa i ludności niemieckiej w powiatach nadwiślańskich.

Hakata w prasie kwidzińskiej.

Ciekawym pojnowaniem lojalności odznacza się tutejszy organ wszechniemiecki: „Neue Westpr. Mitteilungen“.

Otóż z powodu tego, że gospodarz Resursy ogłasza w piśmie owem o przejęciu lokalu Resursy przez siebie, zamieszcza pismo to apel do właściciela, ażeby oświadczył wyraźnie, czy jest Niemcem, czy też Polakiem. A wątpliwość co do jego patryjotyzmu niemieckiego powstaje stąd, że właściciel Resursy ogłasza ten sam anons o przejęciu Resursy także w „Gazecie Polskiej“. Jeżeli p. Skińskiemu zależy także na klientell niemieckiej i niemieckich towarzystwach, to winien jawnie oświadczyć, kim jest. Dopóki to nie nastąpi, przypuszczają należy, że tak właściciel jak i dzierżawca przyznają się do sprawy polskiej — pisze „Westpr. Mitteilungen“.

A więc tak wy pojmujecie równouprawnienie Polaków z Niemcami, tak pojmujecie lojalność? Kt z Polaków pragnie spokojnego współżycia z Niemcami, kto dąży do tego, ażeby Niemcy z polskimi swymi współobywatelami spotykali się w jego lokalu, ten musi najpierw wyrzec się przynależności do narodowości polskiej?

Na tej podstawie nigdy nie osiągniemy spokojnego współżycia obu narodowości, zamieszkujących naszą dzielnicę nadwiślańską.

Idźcie do Grudziądza, Bydgoszozy, Starogardu, Tczewal Tam właściciele lokalów Niemcy ogłaszała o otwarciu swoich interesów w języku polskim i niemieckim w gazetach polskich, i nikomu się nie śni dlatego ich bojkotować.

Tam, w Polsce, u tego narodu, który niby to, według orzeczenia nadburmistrza malborskiego, „stoi o wiele niżej kulturalnie od Niemców“, panuje prawdziwa kultura. Wy, pionierzy narodu, „an dessen Wesen die Welt genesen soll“, niegodni jesteście rozwiązać rzemyska u jego trzewika.

Dopóki naród niemiecki, rzeczywicie kulturalny, nie pozbędzie się opieki takich „pionierów kultury“, nie może być mowy o rzeczywistym równouprawnieniu.

Patryjotyzm nauczycieli Niemców.

Niektórzy nauczyciele Niemcy w powiatach naszych nadwiślańskich uważali, że z chwilą, gdy plebiscyt zadecydował o przynależności ziem tych do Niemiec, należy usunąć znieprawdzone przez nich naukę religii w języku polskim. Przyznać należy, że przełożona władza tych panów, wydział szkolny przy rejencji tutejszej, zajął stanowisko zupełnie poprawne i nakazał udzielenie nauki religii w języku polskim nadal, dopóki sprawa nie zostanie ostatecznie uregulowana przez ministerstwo lub dopóki rodzice nie zrezygnują z prawa swego posyłania dzieci na naukę religii w języku ojczystym. Okazuje się znów, jak już tylkokrotnie, że nauczyciele częstokroć są większymi „patryjotami“, od swoich przełożonych, więcej papieżami od samego Papieża.

Napaść brutalna na bezbronną Polkę.

Dziś rano w podróży do Malborka jakiś Niemiec pobił w brutalny sposób, bez wszelkiego powodu, uderzając pięścią po twarzy, nauczycielkę, pannę Helenę Machównę, w chwili, gdy pociąg stał na stacji w Rachulcu. Napadniętej opuchła twarz tak, iż nie mogła udać się w dalszą podróż.

Składajcie ofiary na fundusz plebiscytowy.

łości w duszy modliła się, aby mózgi zrozumieć, to czego jej rozum zrozumieć nie mógł. O nic nie dbała, tylko o odsunięcie tego bólu, który on cierpiał...

Zrobił się rumor na sali, przewodniczący i sędziowie powstali, dziennikarze dawali zlecenia chłopcom...

Ludwika jak pod uderzeniem silnego obucha, nie mogła zrozumieć co to znaczy?.. Czy wszystko skończono?.. Czy Luk nieodwołalnie zamknął się w wewnętrznym ja, do którego ona nawet nie miała dostępu?.. Zrozumiała w końcu, że ten rumor oznaczał godzinę śniadania. Wszyscy ci ludzie będą jeść i rozmawiać...

Ociec coś szepnął o wyszukaniu w pobliżu hotelu i pójściu na śniadanie, a Luk wychodząc właśnie z panem Dobsonem, nie spojrzawszy nawet na nią. Wszyscy naokół szepotali.

Ludwika szła, jak nieprzytomna, prowadzona przez ojcę... Po chwili siedziała w dorożce przy ojcu, który milczał i unikał jej wzroku.. Zda

je się, że jedli gdzieś śniadanie... dla zrobienia przyjemności ojcu jadła, choć ją ledźnie dusiło... Czuliła się zaledwie zmęczona, aby stawić jakiś opór... Czas był drogi a śniadanie tak długie...

Było już po drugiej, gdy znów w sali ujrzała Lukę.

ROZDZIAŁ XXVIII.

Nieoczekiwany obrót sprawy.

Przewodniczący i sędziowie nie tracili tyle czasu na śniadanie, co publiczność. Gdy tłumy wróciły do sali, przewodniczący był już drugi świadek, służący lorda Radclyffe. Była dopiero druga godzina, lecz w sali palił się już gaz rzucając ostre niemiłe światło. Przy tym blasku, twarz Luka wydała się Ludwice, jak maska śmiertelna — głęboko zapadnięte oczy i policzki. Siedział z rękoma założonemi, jak zwykle, pomiędzy panem Dobsonem i jedną kobietą z grupy pięciorga ludzi z gminu.

Stary Parker zeznawał, jak brzydki obszedł się z nim Mr. Luk de Monford za to,

Bacność Górnoszlazaku i Górnoszlazaczko!

Plebiscyt się zbliża.

Spełnij swój obowiązek zgłoś się natychmiast osobiście lub listownie do Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60), aby się zapisać na listę głosujących. W zgłoszeniu należy odpowiedzieć na następujące zapytania:

- 1) Imię i nazwisko;
- 2) Zawód,
- 3) Gdzie pracuje,
- 4) Zamieszkanie obecne, (gmina, powiat, miejscowości ulica),
- 5) Miejscowość urodzenia (gmina i powiat),
- 6) Data urodzenia (dzień, miesiąc, rok),
- 7) Data opuszczenia terenu plebiscytowego,
- 8) Czy posiada metrykę?
- 9) Czy posiada świadectwo ślubu, miejscowość i data brania ślubu (tylko dla kobiet)
- 10) Imiona i wiek członków rodziny,
- 11) Czy zapewnił sobie schronienie na czas plebiscytu?
- 12) Gdzie zamierza umieścić dzieci na czas plebiscytu?

Uwaga. Zmianę adresu należy natychmiast donieść Komitetowi plebiscytowemu.

Nie sądź, że bez głosu Twego się obejdzie.

Niemcy używają wszelkich sposobów, zwiozą setki tysięcy zwolenników swych do oddania głosu za przyłączeniem Śląska do Prus.

Każdy głos może zawazyć o przyszłości ziemi Śląskiej. Nie obarcza Twego sumienia zbrodnia zaprzepaszczenia rodaków Twych, którzy przygotowują się do plebiscytu, znosząc cierpliwie gwałty pruskie.

Wszelkie wydatki na podróż zostaną zwrócone. W czasie nieobecności rodziców i starszych zaopiekują się młodszymi dziećmi Komitety plebiscytowe.

Od wydawnictwa.

W celu uniknięcia przewar w dostarczaniu pisma, prosimy o uregulowanie najpóźniej do 15-go września prenumeraty za miesiące zaległe jak również za miesiąc września w administracji „Kurjera Łódzkiego“ w godzinach od 9 rano do 7 wieczorem.

że wprowadził Mr. Filipa do lorda Radclyffe.

Przecież to był prawy sukcesor lorda — mówił impertynencko; a potem dodał: Mr. Luk dawał mi od czasu do czasu butelkę wina.

Była to nikczemna i głupia zemsta. Luka maska na chwilę znikła, gdy spojrział na tę marną kreaturę starającą się przybrać minę człowieka ze znaczeniem.

Dwoje obecnych służących lorda para pijaków, nie wiele wiedzieli o Mr. Luku, ale inni, których arbitralny charakter Filipa wypędził z domu, mówili o jego aronżacji, pogardliwym obchodzeniu się z kuzynem i częstych sprzeczkach, zasłyszanych pod drzwiami.

Ci świadkowie chcieli jak najlepiej zrobić dla Mr. Luka, a bezwiednie robili jaknajgorzej. Wełnagłoci byli w sprawie wbrew woli, odpowiadali niechętnie, każąc wydągać ze siebie słowo po słowo.

(D. c. n.)

Kupujcie Pożyczkę Odrodzenia

Korzystajcie z tego,
że termin zapisów przedłużony został do końca września.

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 20-go lipca 1920 roku
w przedmiocie doraźnych za-
pomóg dla rodzin ochotników

Art. 1. Rodziny szeregowych, którzy po dniu 6 lipca 1920 r. zgłosili się jako ochotnicy do służby czynnej w Wojsku Polskiem, w myśl wezwania Rady Obrony Państwa z dnia 3 lipca 1920 r. („Monitor Polski” z dnia 5 lipca 1920 r. Nr. 148), otrzymują jednorazową, bezwrotną zapomogę pod niżej wymienionemi warunkami:

Art. 2. Prawo do otrzymania zapomogi przysługuje:

a) żonie, także separowanej, o ile szeregowy obowiązany jest ją utrzymywać.

b) dzieciom ślubnym i nieślubnym;

c) rodzicom oraz nieletniemu rodzeństwu, o ile szeregowy nie ma żony ani dzieci.

Art. 3. Zapomoga wynosi dla osób, wymienionych w punktach a) i b) art 2 łącznie 1000 marek, a dla osób, wymienionych w punkcie c) tegoż artykułu, łącznie 300 marek.

Art. 4. Prawo do otrzymania zapomogi mają tylko ci członkowie rodziny, którzy udowodnią, że bezpośrednio przed wstąpieniem do wojska ochotnik faktycznie ich utrzymywał oraz, że przez jego wstąpienie do wojska utracili niezbędną do ich utrzymania pomoc z jego strony.

Art. 5. Otrzymanie zapomogi nie wpływa na prawo do zasiłku, należnego członkiem rodziny szeregowego w myśl rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. o zasiłkach wojskowych dla rodzin osób, pełniących służbę w Wojsku Polskiem z poboru i ochotniczo (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 63, poz. 418).

Art. 6. Zapomogę wypłaci Komisja gospodarcza tego batalijona zapasowego, względnie ta powiatowa komenda uzupełnień, do której ochotnik zgłosił się do służby wojskowej.

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 8. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Naczelnik Państwa i

Przewodniczący Rady Obrony Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) W. Grabski.

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 63 z dn. 28 lipca 1920 r. poz. 417).

Młodocianemu bohaterowi.

—o—

Znanego w szerokich kołach naszego miasta przemysłowca, p. Józefa Urbanowskiego, dotknął bolesny cios.

W bitwie pod Ciechanowem raniony został śmiertelnie syn jego, Antos Urbanowski. Po przewiezieniu do Warszawy dokonał w szpitalu młodocianego żywota dnia 9 września r. b.

Urodzony w 1904 r. kształcił się w wyższej szkole realnej Zgromadzenia Kupców. Przez cały czas wojny z gorączkowym niepokojem śledził przebieg walk i z każdej bitwy wyciągał zawsze wnioski na korzyść Polski.

Gdy zaczęto rozbrajać okupantów, czterna-toletnie dziecko rzuca się z zapalem na wroga, odbiera karabiny i cięższy się, że jest pożyteczny Ojczyźnie. Od tej chwili następuje przełom w jego duszy — żyje tylko myślą wstąpienia do szeregów. Zgłasza się kilkakrotnie do armji — nie przyjmują go.

Aż wreszcie, kiedy bolszewicy zaczęli zagrażać sercu Polski, młode to orle wraz z bratem swym wyfrunęło z rodzinnego gniazda, by więcej doń nie powrócić.

Wstępuje do pułku kawalerijskiego w Kaliszu i dąży na plac boju. Widziałem go na stacji, gdy przejeżdżał przez Łódź na front. Pożegnał się z przelotnie — czasu mu żal było. Ta młoda dusza rwała się do czynu, do walki. Chciał ukarać najeźdźców za krzywdy, wyrządzone Ojczyźnie i rodakom. Podziwiałem tego zapal, jego wiarę w zwycięstwo.

Los niemiłosiernie z nim postąpił — przeciął pasmo życia, pozostawiając w żalu tych, którzy go kochali i tych, którzy go znali.

Ożeś Ci, młode orle, — niech ziemia, którą kochałeś nade wszystko, lekka Ci będzie!

Zycząli w y.

Z HARCERSTWA.

Nareszcie i Harcerstwo dało znać, że żyje, pracuje, myśli i działa.

Na zew druha generała Hallera, jak jeden stanęła wiara harcerska, starsi i szarża, w sile 400 chłopów wyruszyli pierwsi na front, reszta została, by zdwoić pracę na tyłach za siebie i za tych, co poszli. Koloni nie zwinięto i choć dwie wróciły wcześniej, dało to jednak możność wypoczącia nie mniej, jak stu chłopcom.

Powierzono druhom: wartę w magazynach inżynijnych na Ogrodowej, funkcję goń-

ców w Czerwonym Krzyżu, Radzie Obrony Państwa, Propagandzie Wojskowej.

Sami, bez kierowników, organizują młodzi harcerze na nowo pracę. Obecnie z szesnastu drużyn pozostały za ledwie cztery.

Chwila przełomu dziejowego mniej spustoszenia uczyniła w szeregach harcerki; choć ich kilkadziesiąt wyjechało na front do czołówek odżywczo — Sanitarnych i kulturalno - oświatowych, i wia część została, nie zapominając ani na chwilę o braciach harcerzach na froncie.

Pracę swą zadokumentowały, że rozumieją obowiązki, jakie spadły na nie.

Prócz czynnej pomocy druhom przy wyjeździe na front; pracują w szwalni dla żołnierza; samorzutnie, pod zwierzchnictwem drużny Wocalewskiej, z chwilą gdy zaczęli napływać chorzy harcerze, organizują izbę chorych przy ul. Długiej 29, która przy pomocy R. O. P. Wojew. Łódzkiego, p. Komisarza Rządu Lżyckiego i nieocenionej pomocy Kolejarzy węzła Łódzkiego, w osobach panów Sokełowskiego i Zaremby, przekształca się w szpital.

Choć ciężkie chwile miały drużny w początkach tworzenia się akcji pomocniczej dla szpitalika, jednak wytrwały o własnych siłach, otrzymując pomoc materialną od druhen z prowincji.

Godna zaznaczenia jest pomoc panów Spiessa, który w najkrytyczniejszej chwili ofiarował środki opatrunkowe; Grohmana, Poznańskiego, Grabiańskiego i S-ka i wielu innych, którzy wspierali szpitalik, bądź w naturze, bądź pieniężnie. Szpital ten istnieje pod egidą Czerwonego Krzyża, ale gospodarkę prowadzi samodzielnie pod sprężystym kierownictwem drużny wojewodziny Kamieńskiej, przy współudziale druhen i druhow.

Funkcję lekarza ordynatora łaskawie pełni doktor Goldenberg.

Ciche i spokojne Harcerstwo działa i zdziałałoby napewno więcej, ale cóż, kiedy ogół naszego społeczeństwa tak mało interesuje się najpotężniejszym obecnie ruchem wychowawczym, że najsłabsze nieraz wysiłki pełzną na niczem.

Potrzeba harcerkom i harcerzom w ich zbożnej pracy pomocy społeczeństwa. I tej pomocy nie należy im odmawiać.

Pamiętajmy o szpitaliku harcerskim, przeniesionym do większego lokalu Związku Kolejarzy przy ulicy Kilińskiego № 78.

Z miasta i okolic.

Z Polskiej Macierzy Szkolnej.

W szkole 4 ro klasowej P. M. S. przy ul. Nawrot № 12 są jeszcze wolne miejsca we wszystkich czterech klasach. Zapisy przyjmowane będą dziś i jutro od 6 - 8 w.

Egzaminy wstępne wyznaczono na czwartek i piątek.

Z Komendy S. O. na m. Łódź.

Komenda Straży Obywatelskiej na m. Łódź przypomina, że dzisiaj o godzinie 7 wiecz. odbędzie się na Placu Cyklistów przy ul. Przejazd zbiórka wszystkich członków S. O.

Komenda wzywa do gromadnego i punktualnego stawienia się.

Z Sądu wojskowego.

(a) Sąd wojskowy w Łodzi pod przewodnictwem podpułkownika Swierzbzińskiego rozważał onegdaj sprawę szeregowca 37 p. p. Władysława Kiszwoltera, oskarżonego o dezercję.

Sąd ze względu nato, że oskarżony dobrowolnie stawiał się powtórnie do wojska zastosował okoliczności łagodzące i skazał Kiszwoltera na 6 miesięcy więzienia.

Drzewo dla inwalidów.

Zarząd Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, zawiadamia swych Członków, że sprzedaje drzewo szczapowe za okazaniem nowej legitymacji po 8 pudów na członka.

Cena jednego puda 28 mk.

Sprzedaż odbywać się będzie od dnia 17 do dnia 21 września w składzie Piłarskiego przy ul. Rzgowska za linią Obwodową Nowe-Chojny naprzeciwko fabryki Johna.

Licytacja kont.

W dniu 15 września 1920 r. o godz. 3 po poł. w Okręgowym Szpitalu Koni № 4, przy ul. św. Jerzego № 10 odbędzie się sprzedaż z licytacji wybrakowanych koni wojskowych, przeznaczonych na rzeź.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Miejski

Dzielnia 18.

Dzisiaj Teatr gra „Jeszcze wczoraj”, jutro „Wyzwolenie”. W niedzielę o 12 II-gi

Poranek dramatyczny, poświęcony twórczości, St. Wyspiańskiego, „Warszawianka”, „Wyzwolenie”, „Noc listopadowa”, „Kazimierz Wielki”. Prelekcję wygłosił dyr. Zelwerowicz. Reżyserję ilustrującą wykonała pani: Dunikowska, Wernisowna oraz panowie: Leszczyński, Nowakowski, Węgierko.

Najbliższą nowością sezonu będzie kapitalna satyra obyczajowa J. Szaniawskiego p. t. „Papierowy kochanek” w opracowaniu scenicznym i reżyserkiem dyr. Zelwerowicza. Sztuka ta, która w Teatrze „Reduta” w Warszawie osiągnęła cyfrę 90 widowisk, otrzyma całkowicie nową oprawę kostiumowo-dekoracyjną pomysłu art.-mal. A. Pronaszki i da szerokie pole do popisu p. Zelwerowiczowi, który rolę Hipolita-paskarza zalicza do najcenniejszych kreacji bogatego swego repertuaru.

Sztuka idzie bez sutera.

Komunikaty.

Sprawozdanie.

Komitet „Matek Chrzestnych” podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu kwesty 15 sierpnia r. b. urządzonej, na dochód Żołnierza Polskiego, zebrano w lokalach publicznych, przed kościołami i zpuszek mk. 96577.25 z czego wydatkowano na koszt urzędzenia kwesty mk. 2000 czysty zysk zatem wynosi mk. 94577 fen. 25. Zaznaczyć należy, iż znaczek wykonała bezinteresownie firma S. Miszewski i S-ka, papier zaś na ten cel ofiarowała firma A. I. Ostrowski, za co Komitet składa serdeczne podziękowanie.

Jednocześnie Komitet „Matek Chrzestnych” dziękuje dyrektorowi Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej p. Święlickiemu oraz pracownikom tejże Kasy za okazaną pomoc przy obliczaniu pieniędzy.

Zarząd Stowarzyszenia Majstrów Fabrycznych Ziemi Piotrkowskiej z powodu spraw bardzo ważnych prosi swych członków z przedziału cienkich (bawełna) o liczne przybycie we czwartek dnia 16 września r. b. na godz. 7 wieczór na posiedzenie sekcyjne.

Do górnoślązaków

Komitet Zjednoczenia Górnośląska z Rzeczypospolitą Polską uprasza wszystkich zarejestrowanych Górnoślązaków i Górnoślązaczki, by w razie zmiany miejsca pobytu (zmiany siedziby, wstąpienia do wojska i t. d.) komunikowali o tem nie zwłocznie Komitetowi wraz ze wskazaniem obecnego miejsca zamieszkania (względnie przydziału wojskowego).

W dniu 10 września oddał swe życie młode, Ojczyźnie w ofierze, nabawiwszy się ciężkiej choroby w walkach na froncie

ś. † p.

Antoś URBANOWSKI

uczeń VII-ej klasy 8-kl. Wyższej Szkoły Realnej z Wydz. Handl. Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

Pracowitością, bezwzględnym spełnianiem obowiązków i mimo młodego wieku hartem ducha zyskał uznanie przełożonych, zaś uczynnością i dobrocią serca miłość kolegów.

Dnia 16-go września o godz. 10-ej rano odbędzie się w kościele św. Józefa nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Antosia na które przełożeni i koledzy zapraszają Rodzinę i znajomych zmarłego.

RADA PEDAGOGICZNA I UCZNIOWIE SZKOŁY KUPIECTWA ŁÓDZKIEGO.

Ostatnie wiadomości.

Wiceminister Dąbski o rokowańach pokojowych.

Warszawa, (tel. wł.) 14-go września. Wicemin. Dąbski wyraził nadzieję, że rokowania pokojowe z sowietami udadzą się. Polska występuje umiarkowanie, a rząd sowiecki to oceni. Należy więc przypuszczać, że rezultat rokowań będzie pomyślny.

Odezwa sowiecka do oficerów gen. Wrangla.

Moskwa, 14 września. (PAT) — Wied. B. K. donosi, że rząd sowieców zwrócił się z odezwą do oficerów armii Wrangla, aby nie walczyli w interesie kapitalistów francuskich i angielskich. Odezwa jest podpisana przez Kalinina, Lenina, Trockiego i Brusilowa, przewodniczącego Rady sztabu generalnego.

Nowy poseł Niemiec.

Ryga, 14 września. (PAT.) Posłem niemieckim w Rydze mianowany został pan Wewer, który znajduje się już w drodze do Rygi.

Z ruchu wydawniczego.

Pieśń żołnierska.

Nakładem II Oddziału G. I. A. O. (Szpitana 1) wydano

pocztówkę z tekstem pieśni żołnierskiej „Polska Młocka“ B. Hertza, wraz z nutami komp. W. Krupińskiego.

Jest to wesoła, pełna animuszu, prawdziwie obozowa, piosenka, o melodji zadzierzastej o wyraźnej rytmice marsza żołnierskiego.

Opiewa w niej autor niefortunną wyprawę bolszewików. „Zapędziły się psie juchy pod samą Warszawą... lecz im nasze bractwo dało galantą odprawę... i kończy zgodnym okrzykiem:

„Haller, Smigły i Sikorski / wzięli się do młocki. / Niech na chwałę Polski żyją! / Wiwat wódz Piłsudski!“
Cena 1 mk.

G I E Ł D A.

Warszawa, d. 14 września 1920.

Dolary St. Zj.	280-285
Dolary kanad.	178-184
Franki franc.	17-17.50
Franki belg.	17.25-17.75
Franki szwajc.	88.50-89.25
Funty szterl.	80-880
Marki niem. 1000	470-480
Korony austriackie	94-96
Korony szwedzkie	44-44.50
Korony duńskie	81.50-82.50
Korony norweg.	82.25-83.25
Leje rumuńskie	5-5.25
Liry włoskie	10.25-10.75
Marki fińskie	—
Fłoreny holenderskie	74.50-76
Bank Handlowy w Warszawie	2500-2550
Lilpop	4860-4825
Rudzki	8925-8975
Starachowice	11200-11350
Firlej	2200-2250

W dniu 10 b. m. rozstał się z tym światem

ś. † p.

Jan Sawicki

Syn STANISŁAWA I JÓZEFY z SIWIŃSKICH pomocnik rachmistrza Izby Skarbowej Łódzkiej i ochotnik wojsk Polskich, ranny przy obronie Płocka, zmarł w szpitalu wojskowym w Kutnie, gdzie został pochowany w dniu 12 b. m.

Cześć Jego pamięci!

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 16 b. m. w kościele św. Józefa o godz. 8 rano na które zaprasza krewnych i kolegów zmarłego

Oddział Łódzki Związku pracowników skarbowych.

Dnia 16 września o godz. 10 m. 30 r. w kościele św. Stanisława Kostki odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę

ś. † p.

JANA SZCZEPANSKIEGO

porucznika wojsk Polskich, śmiertelnie rannego nad Bugiem 12 sierpnia r. b., a zmarłego i pochowanego w Lublinie.

Na smutny ten obrządek zaprasza kolegów i znajomych i życzliwych

BRAT I SIÓSTRZENICA.

Wstępujcie do szeregów armji ochotniczej!

ROLNIK Sp. z o. odp. Poznań

Plac Wolności 8.

depesze: Spółrolnik - Poznań

Handel Ziemiopłodami

poleca

Ziemniaki

i wszelkie inne płody rolne w wolnym handlu

Kazimierz Roszak

Łódź, Dzielna nr. 1 tel. 23-44

Zakład Opatczono - Chirurgiczny.

Z Paryża nadeszły: PASY RUPTUROWE, tałe SKURZANE I GUMOWE, Bougies oryginalne z fabryk

„H. Vergne & G. Bonissenren“ I PONCZOCHY gumowe

potrzebny

CHŁOPIEC

do roznoszenia gazet. Zgłaszać się do Administracji „Kurjera Łódzkiego“

Dr. medycyny

Tadeusz Baranowski

specjalista chorób zębów i jamy ustnej,

Przyjmuje codziennie od godz. 5-7 po obiedzie w zakładzie dentyst. lekarza-dentysty Piotra Włodarskiego, Piotrkowska 118

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja 11.

Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęcia od 9-11 i od 5 do 7 pół p.p. Panie 5-5

Dr. Z. Ługowski

Konstantynowska 3/ przyjmuje od 4-7 pp. Choroby kobiece i akuszerja.

Dr. Outkiewicz

Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.

ul. Piotrkowska 50 od 9-11 i od 4-7 pp 1 1920 r. - W. U. Łódź.

Kamienica

w centrum miasta Poznania z 8 apartamentami raz na sprzedaż Wpłata 2 miliony marek Bartkowiak. Poznań ul. Gen. Prądyńskiego 54 II.

Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi.

Obwieszczenie.

O podwyższeniu stawek zasadniczego podatku przemysłowego.

Ustawa z dnia 6 lipca 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym, ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 sierpnia 1920 f. za Nr. 66, obowiązuje już na rok podatkowy 1920, a wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Ponieważ ustawa ta wprowadza podwyżkę stawek zasadniczego podatku przemysłowego, przeto nastąpi dodatkowy pobór tego podatku za rok 1920, który odbyć się ma według następujących wskazówek; wszyscy płatnicy zasadniczego podatku przemysłowego, którzy na rok 1920 wykupili świadectwa przemysłowe na prawo prowadzenia handlu i przemysłu oraz od osobistych zajęć przemysłowych (z wyjątkiem wymienionych w art. 7 Ustawy zajęć osobistych, zaliczonych według rosyjskiej klasyfikacji Wyk. 5 podatku do art. 368 do kategorii I, V, VII) — mają w terminie od dnia 15 września do dnia 15 października 1920 r. zgłosić się w Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Łodzi w godzinach urzędowych i przedstawić wykupione świadectwo przemysłowe na rok 1920 celem obliczenia i zapłacenia przypadającej podwyżki.

Niezapłacone podwyżki w powyżej wyznaczonym terminie ściągnięte zostaną w drodze egzekucji w trybie przepisany dla ściągnięcia podatków bezpośrednich, przy czym pobierze się odsetki za zwłokę wysokości 1 proc. miesięcznie licząc od upływu terminu w tem obwieszczeniu wyznaczonego.

Jednocześnie z podwyżką zasadniczego podatku przemysłowego pobrane zostaną dodatki samorządowe stosownie do stopy procentowej dodatków, obowiązującej na rok 1920, według zatwierdzonej przez władzę nadzorcze uchwały odośnej reprezentacji samorządnej.

Jeżeli ktoś wykupił na rok 1920 świadectwo przemysłowe całoroczne, a obecnie już dowodnie zaniechał przedsięwzięcia, nie jest obowiązany płacić podwyżki.

Zarazem wzywa się do wykupna odpowiedniego świadectwa przemysłowego w powyższym terminie te przedsiębiorstwa, które dotychczas ustawowo wolne były od podatku, a obecnie z powodu ograniczenia uwolnień podatkowych w art. 9 ustawy temu podatkowi podlegają.

Nowopowstające w II półroczu 1920 r. przedsiębiorstwa opłacać mają podatek przemysłowy według nowych, t. j. podwyższonych składek.

Wykaz stawek zasadniczego podatku przemysłowego przejrzeć można w Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych i w Kasie Skarbowej, gdzie ogłoszony będzie przez rozplakatowanie.

Łódź, dnia 1 września 1920 r.

Naczelnik

Urzędu Skarbowego podatków i opłat Skarbowych

Ogłoszenie.

Wydział Zaprowiantowania Miasta podaje do wiadomości, że sprzedaje na składach Jerzego 8 i Przejazd nr. 92 ziemniaki, w cenie Mk. 66.— za pół korca, na każdą legitymację chlebową.

Odbiorcy winni mieć odliczone pieniądze.

Magistrat.

Towarzystwo Akcyjne Elektrowni Sosnowieckiej.

Rada Zarządzająca Tow. Akc. Elektrowni Sosnowieckiej ma zaszczyt zaprosić pp. akcjonariuszów na

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

mające się odbyć w Warszawie w dniu 6 października 1920 roku o godz. 4-ej po południu w lokalu Stowarzyszenia techników, Czackiego 3.

Porządek obrad obejmuje:

- 1) Wypuszczenie pierwszej emisji obligacji,
2) Zmiana dotychczasowej uchwały co do wynagrodzenia członków Rady;
3) Wnioski Rady i wnioski akcjonariuszów.

Prawo głosu na Ogólnym Zebraniu mają ci akcjonariusze, którzy złożą swoje akcje lub wzamian za nie kwity depozytowe lub zastawnicze, świadczące o ich złożeniu najpóźniej na 7 dni przed Ogólnym Zebraniem, t. j. do dnia 28 września 1920 r., na ręce Zarządu, w biurze Towarzystwa w Sosnowcu przy ulicy Sienkiewicza nr. 11. Dowody te muszą pozostać w przechowaniu aż do ukończenia obrad Ogólnego Zebrania.

Do wystawienia kwitów depozytowych upoważnione są następujące banki i ich filje lub oddziały:

- 1) Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa,
2) Bank Handlowy w Warszawie,
3) Bank Handlowy w Łodzi,
4) Bank Dyskontowy Warszawski w Warszawie,
5) Bank Kupiecki Łódzki w Łodzi.

Na kwitach depozytowych podane być muszą numery akcji, oraz imię, nazwisko i adres właściciela.

Stosownie do § 59 Ustawy zebranie powyższe będzie prawomocne o ile przybędą nań akcjonariusze lub ich pełnomocnicy, reprezentujący conajmniej połowę kapitału akcyjnego.

Rada Zarządzająca zawiadamia jednocześnie, iż w razie gdyby zebranie w powyższym terminie z powodu niedostatecznej ilości zgłoszonych akcji nie mogło się odbyć, zwołuje się niniejszym drugie zebranie w myśl § 60 Ustawy na dzień 20 października 1920 r. do tegoż lokalu Towarzystwa Techników w Warszawie, Czackiego 3. o godz. 4-ej po południu z tym samym porządkiem obrad.

Drugie zebranie ogólne uważane będzie za prawomocne bez względu na to, jaką część kapitału zakładowego reprezentować będą przybyli na nie akcjonariusze, lub ich pełnomocnicy.

Sosnowiec, dnia 7 września 1920 r.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

Table with columns for medical specialties (e.g., choroby chirurgiczne, choroby oczu), frequency (e.g., codzien, pon.śrođ), and names of specialists (e.g., dr. Goldberg, dr. Garliński).

UWAGA: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt. Porada 20 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy.

Kupuję Brylanty

stare złoto, srebro, diamenty, perły, stare zęby oraz garnet, rubiny. Proszę się przekonać 7 Konstanyńska 7. Z. Milich, prawa obywatelskie i pietro.

Brylanty, Perły, Bizuteria

złoto, srebro, platyna, zegarki kupuję i płacię ceny najwyższe.

Lubka

Sienkiewicza 20, m. 15 ostatnie wejście, parter. Zęby!

stare równo stare złoto kupuję i płacię drożej niż wszędzie tylko na Konstanyńskiej nr. 20 lewa oficyna parter Nadwczajny proszę się przekonać

Papier

zuzity, księgi buchaltaryjne, kopiaty, całe archiwa, gazety, tygodniki, każdą ilość kuby; posyłamy po odbiorze.

LUBKA

Sienkiewicza 20, m. 15 ost. wejś. parter.

PIES

wyżel biały w brzożem, taty, wabi się „Nero” Odprowadzić za nagrodą na Konstanyńską 16 Apteka. Nieprawy posiadacz odpowiedzialny będzie sądownie.

Elektrownia Miejska miasta Wielunia

poszukuje samodzielnego Buchaltera

Oferty z odpisami świadectw i podania żądanych warunków, składać do Zarządu tejże Elektrowni.

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż: rancerki narciarskie i młodzieńcze, Nadeszła specjalnie dla was piękna miętka szersza, szera flanela na biuzy zimowe sportowe satyna czarna na szkolne i biurowe fartuchy. Resztę i sztuki rozmaitych towarów lokacyjnych. Kilińskiego (Wiczeńska) 40, m. 10. Ważne dla wrocących z Ukrainy i Rosji.

Kto chce sprzedać, kupić dom, wille, majątek ziemski, interes handlowy (t. p. lech się zgłosi do D. m. Handlowego Tazycy. jki: Piotrkowska 80. Be-estacja bezpłatnie!

Ubrania.

Fransze wojenne od 750 do 900 mk., sukienne na zamówienie, Ubrania męskie od 1430 i wyżej, dziecięce od 200 palka chłopięce i panieńskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie, koszule, kalesony, spodniczki damskie, towary łokciowe. Najtańiej poleca chrześcijańska składnica towarów pod firmą: Jarmark Łódzki, Piotrkowska 44 pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienie wykonywa się z dobrych materiałów i po najnowszym kroju.

Dwa pokoje z kuchnią, gazowym oświetleniem i kuchnią gazową do odstąpienia. Adresy proszę składać w Administracji pod „B. L. 91”.

Do sprzedania

2 i ćwierć morgi gruntu, dom drewniany o 8 mieszkańach ogród w tem 80 drzewek owocowych oraz 2 place. Dowiedzieć się można u Emmy Szye Brzezińska nr. 116

Różne

Poszukuje młodszy spodyni na wyjazd. Oferty proszę składać w administracji tego pisma za nr. 104.

Młoda panienka z wykształceniem oraz pisząca biegle na maszynie poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty proszę składać w adm. „Kurjera Łódzkiego” pod K. B.

Przybiłkował się

pies czarna pod pierśmią biały. Onebrac można ul. Ogrodowa 24 siał 12 m. 6 u Jana Wawrowskiego

Pies

mysiwski pointer ang. ułożony do sprzedania Kilińskiego 97

Zagubione dokumenty

Abram Beehler zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Aron Wurgał woi war hafi zgubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. Proszę zgłosić się do administracji pod „Kurjera Łódzkiego” pod K. B.

Antoni Kacprów

Careckiego 12, zgubił kartę wędlową

Fiszal Grinszen zgubił paszport rosyjski wydany w Brzeżnach

Mersa Sarra zgubił paszport rosyjski i niemiecki wydany w Łodzi

Abraham Berman zgubił paszport niemiecki wydany w Dęborsku

Władimir Szlesinski, ul. Drewnowska 95 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 5 osób

Szymon Majzer zgubił kartę rejestracyjną wydaną z urzędu w Łodzi.

Stefanowi Pitalak stracił 1200 mk. paszport polski wydany z gm. bzarozżył pow. wiełuńskiego, kartę powołania wydaną w Łodzi.

Josef Nowakowski Drobną 7 zgubił paszport rosyjski wydany z gm. Krzykosy pow. Kościeliska, kartę wędlową oraz książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób.

Julia Rewrona, Ogrodowa 24 zgubiła legitymację chlebową na 8 osób.

Jakub Sierman

zgubił paszport niemiecki wydany w Dęborsku

Władimir Szlesinski, ul. Drewnowska 95 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 5 osób

Szymon Majzer zgubił kartę rejestracyjną wydaną z urzędu w Łodzi.

Stefanowi Pitalak stracił 1200 mk. paszport polski wydany z gm. bzarozżył pow. wiełuńskiego, kartę powołania wydaną w Łodzi.

Josef Nowakowski Drobną 7 zgubił paszport rosyjski wydany z gm. Krzykosy pow. Kościeliska, kartę wędlową oraz książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób.

Julia Rewrona, Ogrodowa 24 zgubiła legitymację chlebową na 8 osób.

Władimir Szlesinski, ul. Drewnowska 95 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 5 osób

Szymon Majzer zgubił kartę rejestracyjną wydaną z urzędu w Łodzi.

Stefanowi Pitalak stracił 1200 mk. paszport polski wydany z gm. bzarozżył pow. wiełuńskiego, kartę powołania wydaną w Łodzi.

Wiktor Klauze

zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi oraz kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Zuzanna Bara węg. Magystrat w Łodzi Twa Krajowa wiedeńska (Aleja Kosciuszki 17).

Zgubiono paszport ta- milijny wydany w Łodzi na imion Marjan ny i Leonardy, wyuków skich.

Zgubiono paszport ta- milijny pow. Kutnowskiego na imiona He- rryka Hugona i Marja- ny Urana.

Władimir Szlesinski, ul. Drewnowska 95 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dla 5 osób

Szymon Majzer zgubił kartę rejestracyjną wydaną z urzędu w Łodzi.

Stefanowi Pitalak stracił 1200 mk. paszport polski wydany z gm. bzarozżył pow. wiełuńskiego, kartę powołania wydaną w Łodzi.

Josef Nowakowski Drobną 7 zgubił paszport rosyjski wydany z gm. Krzykosy pow. Kościeliska, kartę wędlową oraz książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób.

Julia Rewrona, Ogrodowa 24 zgubiła legitymację chlebową na 8 osób.